

Державно-приватне партнерство як вектор розвитку регіонального туризму

Нездоймінов С.Г.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
Одеського національного економічного університету

Александрочкіна П.О.

студентка
Одеського національного економічного університету

Стаття присвячена актуальним проблемам реалізації проектів туристичної діяльності на засадах державно-приватного партнерства. Проаналізовано науково-теоретичні аспекти розвитку державно-приватного партнерства. Досліджено світовий та вітчизняний досвід щодо співпраці бізнесу та держави у сфері рекреації та туризму. Акцентовано увагу на формах державно-приватного партнерства щодо реалізації підприємницьких проектів в туризмі. Запропоновано шляхи розвитку підприємницької діяльності у сфері рекреації та туризму на засадах регіонального державно-приватного партнерства.

Ключові слова: механізм державно-приватного партнерства, регіон, туристична діяльність, підприємницькі проекти, сфера рекреації та туризму.

Нездойминов С.Г., Александрочкина П.А. ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО КАК ВЕКТОР РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА.

Статья посвящена актуальным проблемам реализации проектов туристической деятельности на основе государственно-частного партнерства. Проанализированы научно-теоретические основы развития государственно-частного партнерства. Исследован мировой и отечественный опыт сотрудничества бизнеса и государства в сфере рекреации и туризма. Акцентировано внимание на видах государственно-частного партнерства по реализации предпринимательских проектов в туризме. Предложены пути развития предпринимательской деятельности в сфере рекреации и туризма на основе регионального государственно-частного партнерства.

Ключевые слова: механизм государственно-частного партнерства, регион, туристическая деятельность, предпринимательские проекты, сфера рекреации и туризма.

Nezdoyminov S.G., Aleksandrochkina P.O. PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A VECTOR FOR THE DEVELOPMENT OF REGIONAL TOURISM

The article is devoted to the actual issues of realization of tourism activity projects on the basis of public-private partnership. The scientific and theoretical foundations of the development of public-private partnership are analysed. The world and domestic experience concerning cooperation between business and the state in the field of recreation and tourism is researched. The attention is focused on the types of public-private partnership on the implementation of entrepreneurial projects in tourism. The ways of development of entrepreneurial activity in the field of recreation and tourism on the basis of a regional public-private partnership are proposed.

Keywords: mechanism of public-private partnership, region, tourism activity, business projects, recreation and tourism.

Постановка проблеми. Останні роки розвиток регіональної туристичної сфери має позитивну тенденцію щодо повернення додаткових надходжень до бюджету держави, створення нових робочих місць, залучення приватних інвестицій. Це стало можливим за рахунок постійного розширення напрямів туристичної діяльності та нових підприємницьких проектів, які сприяють модернізації сфери рекреації та туризму. Актуальним є

вивчення світового та вітчизняного досвіду щодо розвитку державно-приватного партнерства як форми співпраці держави і бізнесу у сфері рекреації та туризму. В державі ця форма співробітництва знаходиться на початковій стадії, тому необхідні додаткові заходи щодо формування інституційного середовища державно-приватного партнерства.

Аналіз останніх досліджень, в яких започатковано вирішення проблеми.

Механізм державно-приватного партнерства розглядався у працях українських дослідників: Л.І. Тараш, І.П. Петрової [1], І.К. Чукаєвої [2]. В.В. Сиченко та В.В. Мареніченко провели дослідження інституціонально-правового забезпечення державно-приватного партнерства та запропонували основні заходи органів державної влади у розвитку взаємодії з малим та середнім бізнесом [3]. Проблеми розвитку державно-приватного партнерства в рекреаційно-туристичній галузі висвітлювали в своїх дослідженнях О.М. Кошарний та В.О. Кошарний [4], Г.М. Брусильцева [5], Л. Гриценко, Г. Шевченко [6] та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Нині потребують більш детального вивчення та узагальнення світової, регіональної досвід щодо застосування інструментів розвитку туристичної діяльності на засадах державно-приватного партнерства.

Метою статті є узагальнення регіонального досвіду, визначення механізму та перспективних напрямів розвитку туристичної діяльності на засадах державно-приватного партнерства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державно-приватне партнерство (ДПП) сьогодні є інструментом для розвитку туристичної інфраструктури на регіональному та місцевому рівнях. Це злагоджена співпраця держави і приватного сектору бізнесу задля реалізації проектів, пов'язаних із туризмом, а також щодо створення необхідної інфраструктури для їх реалізації (будівництво доріг, відновлення аеропортів, побудова засобів розміщення тощо). Процес формування інфраструктури для розвитку туризму на регіональному та місцевому рівнях за рахунок державного фінансування є актуальною проблемою для України. Саме механізм співпраці держави і бізнесу дасть змогу забезпечити конкурентоспроможність територій на регіональному та місцевому рівнях.

Державно-приватне партнерство можна визначити як правовий механізм узгодження інтересів і забезпечення взаємодії держави і бізнесу. При цьому його необхідно розглядати як систему ефективної взаємодії між органами державного управління різних рівнів і бізнесом з метою реалізації суспільно значущих проектів і програм соціально-економічного розвитку територій, спрямованих на поліпшення якості життя та на досягнення цілей державного управління, як сукупність форм середньо- і довгострокової взаємодії для вирішення суспільно значущих завдань на взаємовигідних умовах. Закон України «Про

державно-приватне партнерство» трактує партнерство як систему відносин між державними та приватними партнерами, побудовану на засадах рівності партнерів та узгодженості інтересів, за реалізації яких можливості обох партнерів об'єднуються [7]. Згідно з цим законом виокремлюють такі форми договорів, які укладаються під час здійснення державно-приватного партнерства, як: концесії; управління майном; спільна діяльність; інші договори. Відмітимо низку факторів, що впливають на рівні взаємодії держави і бізнесу у сфері розвитку туристичної діяльності:

- наявність інститутів управління розвитком державно-приватного партнерства у цій галузі;

- наявність нормативно-правових актів, що регулюють державно-приватне партнерство у сфері туризму;

- наявність різноманітних інструментів реалізації інтересів учасників;

- наявність системи фінансових інструментів, що забезпечують надходження коштів на проекти державно-приватного партнерства у сфері туризму тощо.

В країні склалися об'єктивні умови, щоб запровадити механізми ДПП. Умовно цю співпрацю можна розділити на три основні напрями:

- співробітництво у сфері реалізації комплексних проектів, пов'язаних із необхідністю значних вкладень в інженерну інфраструктуру і комунікацій (схеми договорів концесій, лізингу або прямого державного фінансування інфраструктурної частини проекту);

- співробітництво в галузі створення об'єктів туристичної та розважальної інфраструктури (використання різних інструментів стимулювання приватного сектору: пільги, податки, кредити тощо);

- співробітництво у сфері маркетингу і просування національного туристичного продукту (створення Національних туристських адміністрацій) [8].

Більшість дослідників звертають увагу на такі моделі співпраці публічного та приватного секторів, як:

- організаційна модель, за використання якої співпраця публічного і приватного партнерів здійснюється за рахунок залучення третіх організацій, перерозподілу окремих функцій і контрактних зобов'язань, використання можливостей передачі об'єктів у зовнішнє управління (наприклад, концесії);

- модель фінансування, яка використовується у вигляді таких форм, як комерційне

наймання, оренда, усі види лізингу, попереднє та інтегроване проектне фінансування;

– моделі кооперації, яка узагальнює форми і методи об'єднання зусиль низки партнерів, що відповідають за окремі стадії загального процесу створення нової споживної вартості як публічного блага (наприклад, створення холдингових структур зі спорудження об'єктів та їх експлуатації, особливо у сфері виробничої і соціальної інфраструктури).

Вибір моделі державно-приватного партнерства здійснюється залежно від того, в яких сферах реалізується угода. Як свідчить світовий досвід, концесії є найбільш прогресивною і комплексною формою державно-приватного партнерства. По-перше, на відміну від інших форм, вони завжди мають довгостроковий характер, що дозволяє обом сторонам здійснювати стратегічне планування своєї діяльності. По-друге, в концесії приватний сектор володіє повною свободою у прийнятті управлінських рішень, що також відрізняє їх, наприклад, від змішаних підприємств. По-третє, у держави в межах концесійного договору та публічно-правових норм залишається загалом досить багато важелів впливу на концесіонера за виникнення необхідності захисту суспільних інтересів.

Ми погоджуємося з думкою дослідників О.М. Кошарного та В.О. Кошарного, які виділяють такі інституційні умови розвитку державно-приватного партнерства, як: розвиток сфери туризму як самостійної галузі економіки, розроблення та прийняття необхідного галузевого законодавства; включення туристичних послуг у споживчий кошик і подальше врахування цієї статті витрат у бюджетах; зміна податкового законодавства в частині заохочення витрат громадян на відпочинок всередині країни й ініціатив бізнесу зі створення туристичної інфраструктури в регіонах; внесення змін до системи єдиної статистики туризму в Україні та здійснення переходу на міжнародну систему статистичного обліку й звітності в туризмі [4].

Дослідження міжнародного досвіду свідчить, що протягом останніх 10 років, наприклад, Туреччина залишається лідером серед країн Східної Європи та Центральної Азії у сфері співпраці з приватним сектором через механізми державно-приватного партнерства. Туреччина займає друге місце в світі за обсягами участі приватного сектору в реалізації інфраструктурних проектів. У 2014 році було залучено 12,5 млрд дол. США приватних інвестицій. Наприклад, у першому півріччі

2015 року тільки туристичний сектор Туреччини отримав 2,1 млрд лір інвестицій для реалізації 170 проектів. Ці кошти були спрямовані на створення 30 тис. нових місць розміщення туристів у готелях і на ремонт 16 тис. вже наявних. Передбачається, що за рахунок реалізації проектів з'явиться 7000 нових робочих місць у галузі туризму та рекреації. Відмітимо, що 90% нових проектів – це створення 3-, 4- і 5-зіркових готелів [9].

Створення відомого усім DISNEYLAND в Парижі є вдалим прикладом реалізації ДПП в туризмі. Учасниками цього проекту були: Регіональна Рада Іль-де Франс, Відомча Рада Сена-і-Марна, органи Приміської Транспортної Влади (державний партнер) і Компанія "The Walt Disney Company" (приватний партнер). У 1989 році було підписано угоду на 30 років між учасниками проекту. Уряд Франції витратив 400 млн. дол. на будівництво інфраструктури парку, також побудував станцію транс'європейського залізничного експресу біля входу у парк. Уряд Франції продав компанії "Walt Disney" 1,9 тис. га землі за ціною сільгоспугідь, також надав компанії довгостроковий займ на 770 млн. дол. за пільговими ставками. З боку компанії "Walt Disney" було проведено проектування і побудова парку, яка коштувала 100 млн. дол. Зі власних коштів компанія повернула банківські кредити на суму 1 млрд. дол. Зараз парк відвідують мільйони туристів щорічно, приносячи дохід як власникам, так і бюджету держави. А в Німеччині на засадах ДПП було створено 5 туристичних інформаційних центрів для відвідувачів Національного парку. Проект має назву "National Park Gateways Eifel National Park", учасниками були: державний партнер – Міністерство навколишнього середовища та Міністерство економіки, приватний партнер – керівництво національного парку Eifel. Уряд Китаю також робить велику ставку на застосування засад державно-приватного партнерства. З 2015 року уряд КНР щорічно виділяє близько 500 млн. юанів для планування, оцінки і розроблення програм щодо співпраці держави і бізнесу. Також ці кошти спрямовуються на юридичні та фінансові консультації, створення комерційних пропозицій, аудит підприємств, які прагнуть співпрацювати з державними органами влади Китаю на засадах ДПП. Таких підприємств у КНР нараховується щорічно близько 700 у різних галузях економіки, зокрема в туризмі [10].

У процесі взаємодії ДПП у сфері рекреації та туризму зазвичай державі віддають такі

функції, як: складання стратегічних планів розвитку територій, інформаційне забезпечення, створення умов для сталого розвитку туризму, сприяння залученню іноземних інвестицій в сектор туризму. За приватним сектором залишають: застосування на практиці галузевих стандартів організації туризму, реалізацію підприємницьких проектів за допомогою залучених інвестицій, туристичний маркетинг та сприяння збереженню культури, традицій місцевості. За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади, в Україні станом на 01.01.2017 року на засадах ДПП реалізується 186 проектів (укладено 153 договорів концесії, 32 договори про спільну діяльність, 1 договір державно-приватного партнерства). Найпоширенішою формою співробітництва між державним та приватним секторами залишається концесія, договори про які становили 82,3% від загальної кількості договорів ДПП. Але у сфері туризму, відпочинку, рекреації, культури та спорту реалізується 1 проект (0,5% від загальної кількості) [11].

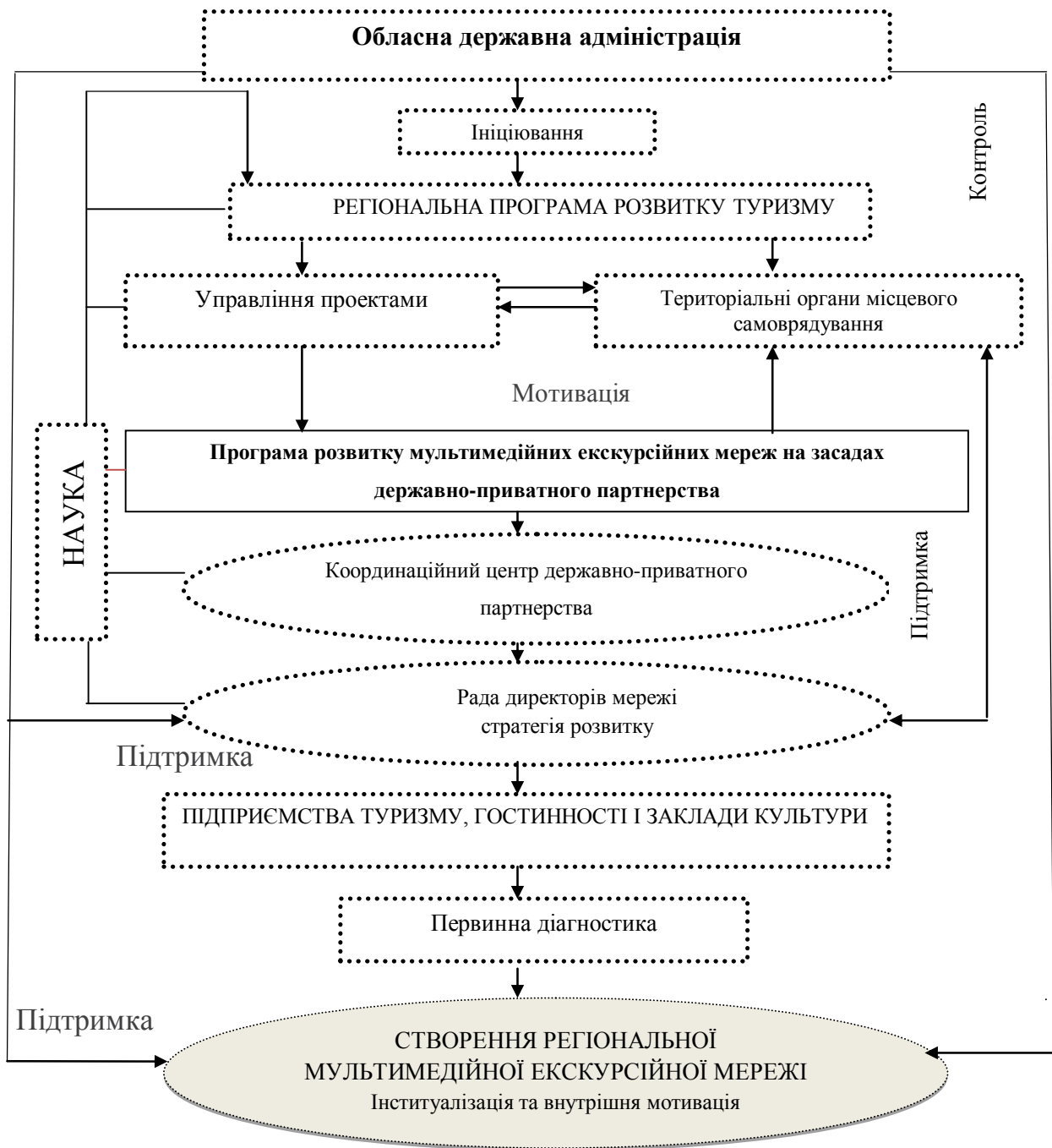
Аналіз наукових публікацій щодо міжнародного співробітництва у сфері розвитку рекреаційно-туристичної діяльності в регіонах України показує, що за сприянням ЄС упроваджені два масштабних транскордонних туристичних проекти в Івано-Франківському регіоні: «Розвиток транскордонного туризму та мережі в Івано-Франківську (Україна) і Марамуреші (Румунія)» та «Велоукраїна». Науковці вказують, що із 22 українсько-польських інвестиційних проектів туристичного спрямування більшість реалізуються у Львівській, Волинській, Закарпатській, Івано-Франківській, Рівненській і Тернопільській областях [12].

Звернемо увагу, що впровадження інноваційних технологій стає одним з основних напрямів розвитку державно-приватного партнерства у сфері туристичної діяльності. За допомогою новітніх технологій за останній час у світі були розроблені віртуальні екскурсії різної регіональної тематики, екстремальні тури, квест-тури, мультимедійні програми та інші нові форми екскурсійного продукту. На нашу думку, розроблення підприємницьких проектів нових регіональних екскурсійних маршрутів повинне враховувати природні, історичні та адміністративні особливості кожного регіону, попиту на туристичний продукт, рівень розвитку туристичної інфраструктури, стан доріг, наявність необхідних фахівців, можливості залучення інвестицій.

Так, українські підприємці розробили мобільний додаток для самостійних екскур-

сій по Києву «Пам'ятки Києва». Додаток розрахований на такі 4 цільові аудиторії, як сім'я, друзі, закохані, а також самостійні мандрівники. Додаток містить величезну кількість фотографій, описів музеїв, доріг, GoogleMaps і детальну інформацію про пункти екскурсії. Скористатися додатком можуть не тільки українці – він є на п'яти мовах: українська, англійська, іспанська, німецька, російська та польська. Український оператор мобільного зв'язку «Київстар» також відібрав стартап UnexploredCity – платформу тематичних електронних екскурсій по містах і музеях України як інноваційного партнера. Проект туристичної платформи UnexploredCity, запущений в кінці 2016 року, пропонує інформацію про більш ніж 80 маршрутів і більш ніж 700 локацій 18 міст України. Автори проекту створили перші три екскурсійні маршрути – «Муралі. Сучасне вуличне мистецтво», «Архітектура: покинута історія і Київ», «Слідами літературних героїв», а також екскурсії по Одесі, Львову, Дніпру, Харкову та ін. Сподіваємося, що ці проекти мають зацікавити державні органи місцевої влади як пілотні проекти державно-приватного партнерства щодо розвитку інноваційного складника екскурсійного обслуговування туристів та їх залучення до музеїв регіонів України [12].

На нашу думку, на засадах державно-приватного партнерства можливо ініціювання об'єднання в одну регіональну мультимедійну мережеву систему підприємств галузі туризму, гостинності та закладів культури на регіональному рівні для кращої координації дій, максимізації прибутку, раціонального використання ресурсів туризму та надання електронних екскурсійних послуг. Мультимедійна екскурсійна мережа обґрунтовується як географічно, так і в межах єдиного внутрішнього інформаційного середовища регіону, пов'язаного із зовнішнім його оточенням. Рада директорів мережі, крім керівників підприємств та закладів культури, включає регіональне керівництво, а також співпрацює з органами виконавчої влади та науковими закладами. Блок-схема механізму формування мультимедійної екскурсійної мережі наведено на рис. 1. Мережеві структури змінюють характер конкуренції: вони прагнуть не до монополізації, а до нарощування партнерських зв'язків, що забезпечують стійкість системи загалом і можливість реалізації великомасштабних проектів. Підвищується ефективність маркетингових технологій, що спираються на спільно створену учасниками цифрову інфраструктуру, яка дає змогу заощаджувати витрати щодо впрова-

Рис. 1 Механізм формування регіональної мультимедійної екскурсійної мережі на засадах державно-приватного партнерства

дження сучасних інноваційних технологій на ринку екскурсійних послуг. Сьогодні тільки в Європейському Союзі нараховується понад 150 культурних та екскурсійних мереж, що поєднують екскурсійні організації, туроператорів, музейні установи, арт-менеджерів, творчих особистостей. Мультимедійні екскурсійні мережі є креативним інноваційним ресурсом міжнародних партнерських проєктів у сфері культури та туризму щодо надання електронних екскурсійних послуг.

Таким чином, механізм функціонування регіональної мультимедійної екскурсійної мережі об'єднує зусилля регіональних органів влади і ключових учасників виробництва регіонального туристичного продукту. Підприємницькі та регіональні проєкти на засадах державно-приватного партнерства у сфері туризму та рекреації реалізуються для задоволення потреб туристів та мешканців територій, зайнятості місцевого населення та отримання прибутку за допомогою створення

сучасної туристичної інфраструктури загального користування та надання рекреаційних послуг. Отже, застосування державно-приватного партнерства як механізму реалізації нової регіональної політики в сфері туризму дасть змогу: залучити нові ресурси для проведення реформ у регіонах України; знизити навантаження на видаткову частину державного та регіональних бюджетів; залучити до реалізації інвестиційних проектів фінансові ресурси, що до цього перебували «у тіні»; перерозподілити ризики та посилити відповідальність сторін за управління та реалізацію інвестиційних проектів [13].

Висновки. За результатами проведеного дослідження було узагальнено наукові під-

ходи щодо розвитку регіонального туризму на засадах державно-приватного партнерства, напрями реалізації галузевих підприємницьких проектів. Проаналізовано світовий досвід застосування механізму державно-приватного партнерства щодо залучення приватних інвестицій у сферу рекреації, дозвілля та туризму. Привернуто увагу органів місцевого самоврядування на необхідність застосування інструментів державно-приватного партнерства щодо модернізації інфраструктури регіонального туризму. Запропоновано організаційну схему механізму формування регіональної мультимедійної екскурсійної мережі щодо надання електронних екскурсійних послуг на засадах державно-приватного партнерства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Тараш Л.І., Петрова І.П. (2014). Механізм реалізації партнерської взаємодії держави і приватного сектору. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/77157/28-Tarash.pdf>
2. Чукаєва І.К. (2017). Державно-приватне партнерство – сучасний механізм залучення інвестицій до інфраструктурних галузей. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15058933661397.pdf>
3. Сиченко В.В., Мареніченко В.В. (2015). Механізми реалізації державно-приватного партнерства у сфері малого та середнього бізнесу. URL: ojs.dsau.dp.ua/index.php/vestnik/article/download/593/594
4. Кошарний О.М., Кошарний В.О. (2015). Державно-приватне партнерство в системі регулювання туристичної галузі України. Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. К. : НТУ. Вип. 3 (33). С. 159–163.
5. Брусільцева Г. М. (2015). Аналіз тенденцій розвитку державно-приватного партнерства в туристичній галузі України. Європейські перспективи. Вип. 6. С. 26–31.
6. Hrytsenko L., Shevchenko H. (2016). Public-private partnerships as a mechanism of the balanced development of recreation. Problems and prospects of economics and management, no. 4 (8), pp. 94–99.
7. Закон України «Про державно-приватне партнерство» (2010). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
8. Акимова О.Е., Волков С.К. (2012). Государственно-частное партнерство как инструмент развития индустрии туризма в Российской Федерации. Региональная экономика: теория и практика. Вып. 2 (233). С. 43–48.
9. Розвиток державно-приватного партнерства в Китаї та Україні (2018). URL: <http://aucc.org.ua/uk/rozvitok-derzhavno-privatnogo-partnerstva-v-kitayi-ta-ukrayini/>
10. Державно-приватне партнерство як механізм реалізації нової регіональної політики: можливості застосування та практичні аспекти підготовки і впровадження інвестиційних проектів (2017). URL: http://rdpa.regionet.org.ua/images/129/PPP_report_U-LEAD_30_10_2017.pdf
11. Лінтур І. В., Кампов Н. С., Касинець О. В. (2018). Інвестиційні проекти розвитку туристичного комплексу України. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/14_ukr/87.pdf
12. Экскурсовод в смартфоне. Как легко спланировать путешествие по Украине (2017). URL: <https://nv.ua/project/ekskursovod-v-smartfone-40009497.html>
13. Нездойминов С.Г. (2014). Проблемы государственно – частного партнерства в сфере рекреации и туризма Украины. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2754> //

REFERENCES:

1. Tarash L.I., Petrova I.P. (2014). Mekhanizm realizatsii partnerskoi vzaiemodii derzhavy i pryvatnoho sektoru [Mechanism for realization of partner cooperation between the state and the private sector]. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/77157/28-Tarash.pdf>
2. Chukaieva I.K. (2017). Derzhavno-pryvatne partnerstvo – suchasnyi mekhanizm zaluchennia investytsii do infrastrukturykh haluzei [Public-private partnerships are a modern mechanism for attracting investment in infrastructural industries]. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15058933661397.pdf>

3. Sychenko V.V., Marenichenko V.V. (2015). Mekhanizmy realizatsii derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi maloho ta serednoho biznesu [Mechanisms for implementing public-private partnership in the sphere of small and medium business]. URL: ojs.dsau.dp.ua/index.php/vestnik/article/download/593/594
4. Kosharnyi O.M., Kosharnyi V.O. (2015) Derzhavno-pryvatne partnerstvo v systemi rehuliuвання turystychnoi haluzi Ukrainy [Public-private partnership in the regulation of the tourist industry in Ukraine]. Visnyk Natsionalnoho transportnoho universytetu. Seriya "Ekonomichni nauky". Naukovo-tekhnicnyi zbirnyk. Vyp. 3 (33). S. 159–163.
5. Brusiltseva H. M. (2015). Analiz tendentsii rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva v turystychnii haluzi Ukrainy [Analysis of trends in the development of public-private partnership in the tourism industry of Ukraine]. Yevropeiski perspektyvy. Vyp. 6. S. 26–31.
6. Hrytsenko L., Shevchenko H. (2016). Public-private partnerships as a mechanism of the balanced development of recreation. Problems and prospects of economics and management, no. 4 (8), pp. 94-99.
7. Zakon Ukrainy "Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo" (2010). [The Law of Ukraine "On public-private partnership"]. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
8. Akimova O.E., Volkov S. K. (2012). Gosudarstvenno-chastnoe partnerstvo kak instrument razvitiya industrii turizma v Rossiyskoy Federatsii [Public-private partnership as an instrument for the development of the tourism industry in the Russian Federation]. Regionalnaya ekonomika: teoriya i praktika.Zhurnal. Vip. 2 (233). S. 43-48.
9. Rozvytok derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Kytai ta Ukraini (2018). [Development of public-private partnership in China and Ukraine]. URL: <http://aucc.org.ua/uk/rozvitok-derzhavno-privatnogo-partnerstva-v-kitayita-ukrayini/>
10. Derzhavno-pryvatne partnerstvo jak mekhanizm realizacii novoji regionaljnoji polityky: mozhyvosti zastosuvannja ta praktychni aspekty pidghotovky i vprovadzhennja investycijnykh proektiv (2017). [Public-Private Partnership as a Mechanism for Implementing a New Regional Policy: Opportunities and Practical Aspects of Preparing and Implementing Investment Projects]. URL: http://rdpa.regionet.org.ua/images/129/PPP_report_U-LEAD_30_10_2017.pdf
11. Lintur I. V., Kampov N. S., Kasynej O. V. (2018). Investycijni proekty rozvytku turystychnogho kompleksu Ukrajiny [Investment projects of development of tourist complex of Ukraine]. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/14_ukr/87.pdf
12. Экскурсовод в смартфоне. Как легко спланировать путешествие по Украине (2017). [Guide in the smartphone. How easy it is to plan a trip to Ukraine]. URL: <https://nv.ua/project/ekskursovod-v-smartfone-40009497.html>
13. Nezdoyminov S.G. (2014). Problemy gosudarstvenno – chastnogo partnerstva v sfere rekreatsii i turizma Ukrainyi [Problems of public-private partnership in the field of recreation and tourism in Ukraine]. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2754/>

Public-private partnership as a vector for the development of regional tourism

Nezdoyminov S.G.

Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Tourism
and Hotel and Restaurant business,
Odessa National Economic University

Aleksandrochkina P.O.

Student of the Faculty of International Economics,
Odessa National Economic University

The article is devoted to actual problems of realization of projects of tourism activity on the principles of public-private partnership. Public-private partnerships can be defined as a legal mechanism for harmonizing interests and ensuring interaction between the state and business. At the same time, it should be considered as a system of effective interaction between public administration bodies of different levels and business in order to implement socially significant projects and programs of socio-economic development of territories aimed at improving the quality of life and attaining the goals of public administration as a combination of medium and long-term forms interaction for solving socially important tasks on mutually beneficial conditions. In the process of interaction PPP in the field of recreation and tourism, as a rule, the state gives the following functions: drafting strategic plans for the development of territories, information provision, creating conditions for sustainable development of tourism, promoting the attraction of foreign investment in the tourism sector. According to the private sector, the following are applied: application in practice of sectoral standards of tourism organization, implementation of business projects with the help of attracted investments, tourism marketing and promotion of preservation of culture, traditions of the area. According to the data of central and local exec-

utive authorities in Ukraine as of 01.01.2017, 186 projects are implemented on the basis of PPP – 36 (153 concession agreements, 32 joint agreements, 1 public-private partnership agreement) were implemented. The most widespread form of cooperation between the public and private sectors is the concession, which constituted 82.3% of the total number of PPP contracts. But in tourism, leisure, recreation, culture and sport realized 1 project (0.5% of the total).

According to the authors, on the principles of public-private partnership it is possible to initiate the unification into one regional multimedia network system of enterprises of the tourism industry, hospitality and cultural establishments at the regional level for better coordination of actions, profit maximization, rational use of tourism resources and provision of electronic excursion services. Thus, the use of public-private partnership as a mechanism for implementing a new regional policy in the field of tourism will allow: to attract new resources for reforms in the regions of Ukraine; to reduce the burden on the expenditure part of state and regional budgets; to attract financial resources to the realization of investment projects that were previously “in the shadow”; redistribute risks and strengthen the responsibility of PPP parties for managing and implementing investment projects.